

IV.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov om Forandring af Korntiende in natura til Pengeydelse efter Kapitelstaxt

og over

et Andragende fra 33 Tiendeydere i Rønninge Sogn, Odense Amt.

(Udgiven af Folkethingets Udvalg den 19de Marts 1875).

Det foreliggende Lovforslag gaar ud paa at bestemme, at der efter 1ste Januar 1876 skal i Stedet for Ydelse af Tiende in natura træde Betaling af Penge efter hvert Steds Kapitelstaxt og et fra 33 Beboere i Rønninge Sogn til Udvalget afgivet Andragende, som er indbragt den 8de Marts 1875 af Folkethingetsmanden for Odense Amts 2den Valgkreds (Corn. Petersen), tilfigter det samme.

Af et til Thingets Medlemmer omdelt trykt Bilag til nærværende Betænkning ses, at Kongetienden svares med Korn in natura af 89,036 af Landets 313,460 Tdr. tiendeydende Hartkorn; Kirketienden af 62,294 af Landets 324,862 Tdr. tiendeydende Hartkorn og Præstetienden af 114,212 af Landets 325,082 Tdr. tiendeydende Hartkorn.

Ved Indbringelsen af Lovforslaget bemærkede Forslagsstillernes Odsfører, hvorledes Ydelsen af Korn in natura medfører flere Ulemper. Mange Tiendeydere maa levere deres Tiende paa forskjellige Steder, der opstaa ofte Tvistigheder angaaende Kornets Bessaffenhed, og den tiltagne Udparcellering har bevirket, at Ydelsen paa mange Steder er bleven delt i meget smaa Parter, hvorved Ulemperne ved denne Ydelsesmaade ere bleven endnu større. En Høiesteretsdom i 1834, hvorefter Tienden in natura skal leveres med Opmaal efter Forordningen af 10de Januar 1698, har tillige bevirket, at nogle Tiendeiere endnu oppebære Tiendekornet med Opmaal, hvilket er en forøget Byrde, som Yderne neppe alle Steder have været sig bevidste vilde følge af Ydelsen in natura. Forslagsstillerne havde derfor anset det for rigtigt ikke at blive staaende ved paany at give Tiendeyderne Ret til at vælge,

om de ville vedblive at levere Tienden i Korn eller med Penge efter Kapitelstaxt, men at paabyde, at den skal betales med Penge.

Udvalgets Flertal (N. Andersen, Clausen, S. N. Hansen, Høgsbro, S. Jensen, S. Madsen, Rasmussen, Steffensen og Sørensen) slutter sig i det Væsentlige til Lovforslaget, og det ovennævnte Andragende, idet man ikke kan erkjende, at Betaling for Tiende efter Kapitelstaxt skulde være en utilstrækkelig Godtgjørelse. Tiendekornet skal være gode og sunde Varer af almindelig Bessaffenhed, men det kan ikke forlanges, at det skal være af en fortrinlig eller udmærket Kvalitet; der kan saaledes ei heller gjøres retlig Forandring paa de høieste Priser, som gives for det bedste og vægtigste Korn. Kapitelstaxten er et paalideligt Udtryk for Priserne paa det jævnt gode Korn, som i Almindelighed avles af Tiendeyderne, og man kan derfor ikke erkjende, at der kan være nogen be rettiget Forandring paa Priser, som gaa derudover. Om end flere Tiendeydere levere deres Korn tidlige, end de ere forpligtede til, og Modtageren paa Grund heraf undertiden kan opnaa noget høiere Priser, saa er det ikke noget berettiget Krav at fordre erstattet, hvad der kun kan vindes ved Ydernes Beloville. Dertil kommer, at Forholdene kunne stille sig modsat paa andre Steder, hvor Kornet er simplere, eller til andre Læder, naar Priserne staa efter Høsten ere lavere, og stige mere henimod Foraaret. Men ogsaa disse Hensyn maa formentlig holdes udenfor Betragtningen ved en almindelig Lovforanstaltning, der tilfigter at forandre en uheldig, besværlig og